

امان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ویژه امام زمان

دوماهنامه - ویژه آبان و آذرماه ۱۴۰۲
هشتادویکمین شماره نشریه الکترونیک امان

ره آورد جنبش نور | دستاوردهای حاکمیت آخرین ذخیره الهی

سلاح دعا در دستان مبارک ائمه | قسمت اول

سلوک مهدوی | قسمت اول

سیری کوتاه در نشانه‌های حتمی ظهور

دسته گل‌های نرگسی | امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در کلام آیت الله بهجت رحمته الله

هر قدمی که در راه استواری این انقلاب اسلامی
برمی داریم، یک قدم به ظهور حضرت مهدی (عج) نزدیک تر می شویم.
مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) برگزار می کند:
سومین همایش ملی

مَهْدِيَّاتُ وَرَوَيْتُ انْقِلَابِ اسْلَامِيَّ

THE THIRD NATIONAL CONFERENCE
MAHDAVIAT AND ISLAMIC REVOLUTION

قالب های ارائه آثار

رساله دکتری | پایان نامه ارشد
مقالات علمی | پژوهش های کاربردی

جوایز و هدایا

چاپ آثار برتر در نشریات علمی پژوهشی و کتاب اجلاس
به همراه گواهی شرکت در فراخوان

راه های ارتباطی با دبیرخانه اجلاس

تهران / خیابان آیت الله طالقانی / میدان فلسطین
پلاک ۳۸۷

شیراز / کوی زهرا (سلام الله علیها) / نبش کوچه ۸
روبروی دبستان شهیدان اتحادی

۰۲۱ ۸۶۰۳ ۵۶۸۳ | ۰۷۱ ۳۷۲۷ ۴۶۴۹

سامانه پیامکی ۰۲۱۰۰۰۰۱۰۰۰

محورهای فراخوان

بارویکرد "تربیت اسلامی نسل منتظر"
الف) تعلیم و تربیت اسلامی و مهدویت با تاکید بر:
۱) پیوند فرهنگ انقلاب اسلامی و تعلیم و تربیت مهدوی
و اثر متقابل آنها

۲) مبانی، برنامه ها و روش های تعلیم و تربیت مهدوی
۳) آموزه های مهدوی و پرورش نسل منتظر در
سند تحول آموزش و پرورش

ب) انقلاب اسلامی و فرهنگ و اندیشه مهدوی با تاکید بر:
۱) رسالت و نقش بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود
در اجرای سند ملی مهدویت

۲) رسالت حوزه و دانشگاه در نشر معارف مهدوی
۳) ویژگی های تمدن مهدوی در آخر الزمان
۴) اندیشه های مهدوی ولی امر مسلمین و تمدن نوین اسلامی

پورتال ارسال مقالات و مشاهده ضوابط و شرایط آن

www.mahdaviat.ir

زمان و مکان برگزاری
یکشنبه ۱۵ بهمن ماه ۱۴۰۲
شیراز / تالار سعدی

مهلت ارسال مقالات
۹ دی ماه ۱۴۰۲

بسمه تعالی

الحمد لله رب العالمین

وصل شیرین نشود اگر نبود درد و غم

وصل، شیرین نشود گر نبُود دردِ فراق
نمکِ عشق، بجز رنج و غم هجران نیست

هشتاد و یکمین شماره نشریه الکترونیک امان
دوماهنامه - ویژه آبان و آذر ماه ۱۴۰۲

دوماهنامه امان - شماره ۸۱

صاحب امتیاز: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف

سر دبیر: حجت الاسلام محمد رضا نصوری

دبیر علمی: حجت الاسلام تقی حاتمی

گرافیک و صفحه آرایی: زهره رجبی شیزری

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف، به عنوان نهادی فرهنگی، غیرانتفاعی و غیردولتی و دارای شخصیت حقوقی مستقل که دارای تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران می باشد؛ به منظور ترویج و توسعه فرهنگ مهدویت و آشناسازی اقشار جامعه به ویژه نسل جوان - با شخصیت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و تحکیم پایه های امامت و ولایت، پس از کسب موافقت مقام معظم رهبری از سوی حضرت حجت الاسلام والمسلمین قرائتی در تاریخ ۱۳۷۹/۰۹/۰۳ تأسیس گردید.

بنیاد علمی حضرت مهدی موعود

این انتظار، مستلزم صلاح و عمل است؛ باید خودمان را اصلاح کنیم، باید اهل عمل به آن چیزی باشیم که دل آن بزرگوار را شاد می‌کند. اگر بخواهیم این جور عمل بکنیم و این صلاح و اصلاح را برای خودمان فراهم بکنیم، طبعاً نمی‌توانیم به عمل فردی اکتفا کنیم. در محیط جامعه، در محیط کشور، در محیط جهانی هم وظایفی هست که باید انجام بدهیم؛ این وظایف چه هستند؟ این همان چیزی است که نیاز دارد به بصیرت، نیاز دارد به معرفت، نیاز دارد به نگرش جهانی، نیاز دارد به روشن بینی؛ این آن چیزی است که شما جوان عزیز فعال امروز به آن موظفید.

انتظار یعنی آماده باش

برای ظهور امامی که مأمور به ایجاد عدالت است، آماده‌اید؟

انتظار یعنی چه؟

انتظار به معنای مترصد بودن است. در ادبیات نظامی یک چیزی داریم به نام «آماده باش»؛ انتظار یعنی «آماده باش»!

باید «آماده باش» باشیم. انسان مؤمن و منتظر، آن کسی است که در حال «آماده باش» است. اگر امام شما که مأمور به ایجاد عدالت و استقرار عدالت در کل جهان است، امروز ظهور بکند، باید من و شما آماده باشیم.

این «آماده باش» خیلی مهم است؛ انتظار به این معنا است.

انتظار به معنای بی‌صبری کردن و پا به زمین کوبیدن و چرا دیر شد و چرا نشد و مانند اینها نیست، انتظار یعنی باید دائم در حال «آماده باش» باشید.

۱۳۹۶/۰۲/۲۰

سلوک مهدوی

(قسمت اول)

حجت الاسلام جواد محدثی

..... اخلاص

داشتن نیت پاک و خالص و خدایی در همه کارها، انسان را به خدا نزدیک می‌کند و عمل مورد قبول درگاه خدا قرار می‌گیرد. چه در جهاد و مبارزه، چه در عبادت و نماز، چه در انفاق و احسان، چه در خدمت به مردم و دستگیری از فقرا، آن چه به عمل انسان ارزش می‌دهد، «اخلاص» است.

گاهی خدایی‌ترین کارها به خاطر آن که نیت آن خراب است، بی‌ارزش می‌شود، مثل نماز شب ریایی یا جهاد برای خودنمایی. باید هوشیار بود که موریانه ریا وارد عمل و عبادت نشود و آن را خراب نکند.

به فرموده امام علی علیه السلام: پاکسازی و تصفیه عمل، از خود عمل دشوارتر است.

(غررالحکم، حدیث ۴۴۷۲)

خداوند، به بندگان مخلص توجه دارد. ائمه علیهم السلام هم از شیعیان با اخلاص راضی اند و امام زمان علیه السلام هم به شعبه منتظر که اخلاص داشته باشد عنایت دارد.

سوره «هل اتی» که در شأن امام علی علیه السلام و حضرت زهرا علیها السلام نازل شد، تقدیر از انفاق خالصانه آنان بود که سه روز پیایی افطار خود را به مسکین و یتیم و اسیر دادند و هیچ چشمداشت تشکر هم نداشتند.

امیرمؤمنان علیه السلام در جنگ خندق، وقتی با حریفی چون عمرو بن عبدود روبه‌رو شد و او را به خاک افکند، او به صورت امام علیه السلام آب دهان انداخت. حضرت برخاست و مقداری راه رفت تا خشمش فرو نشیند، آنگاه سر او را از تن جدا کرد، تا کارش به رنگ و بوی انتقام‌گیری نباشد و فقط به خاطر خدا باشد.

شناخت اخلاص، دقیق و دشوار است. امام صادق علیه السلام معیاری برای عمل خالص داده و فرموده است: عمل خالص آن است که نخواهی جز خداوند

متعال، کسی تو را برای آن کار ستایش و تعریف کند. (محنة البیضاء، ج ۸، ص ۲۸)

کسی که به یک خانواده محروم کمک مالی می‌کند، یا به زیارت می‌رود، یا هزینه درمان یک بیمار را تأمین می‌کند، یا جلسه روضه و دعای ندبه در خانه‌اش برگزار می‌کند، اگر این که مردم بدانند یا ندانند، از او تشکر نکنند یا نکنند، برایش هیچ فرقی نکند، معلوم است اخلاص دارد. ولی اگر مردم آگاه نشوند و به کار خیر او توجه نکنند، در کارش سست و بی‌انگیزه شود، باید بدانند که جایی از نیتش خلل و اشکال دارد. اخلاص باید در همه جنبه‌ها و ابعاد زندگی باشد.

امیرمؤمنان علیه السلام می‌فرماید: خوشا به حال آن که خالص سازد برای خدا، عمل و علمش را، دوستی و دشمنی‌اش را، گرفتن و نگرفتنش را، سخن و سکوتش را، کار و

کلامش را. (اصول کافی، ج ۲، ص ۱۶)

امام زمان علیه السلام در نامه‌ای که به شیخ مفید می‌نگارد به او به عنوان «دوست با اخلاص» سلام می‌دهد:

«سَلَامٌ عَلَیْكَ اَیْهَا الْوَلِیُّ الْمَخْلِصُ
فِی الدِّینِ...؛ سلام بر تو، ای
دوست با اخلاص در دین.»

از این می‌توان فهمید که آن حضرت به وجود «اخلاص» در شیعیان عنایت خاص دارد و چنین می‌پسندد که ما هم از گوهر اخلاص برخوردار باشیم

..... حفظ زبان

همه اعضای ما، همچون چشم و گوش و دست و زبان و قلب و... نعمت‌های الهی اند و استفاده از آن‌ها باید در مسیر رضای الهی باشد. در این میان، زبان ویژگی خاصی دارد. بسیاری از گناهان، به زبان برمی‌گردد و بسیاری از خوبی‌ها هم به نحوه کاربرد آن مربوط می‌شود. زبان ابزار و عضوی است که هم می‌تواند عامل گناه باشد، هم وسیله ثواب. پرحرفی و حرف‌های لغو و بیهوده یکی از گناهان زبان است. دروغ و غیبت و تهمت و هتّاکی، گناه دیگر، افشای راز و بردن آبروی افراد و تحقیر و توهین و دشنام و پرخاشگری گناه دیگر.

در توصیه‌های اخلاقی به «سکوت» و «حفظ زبان» بسیار سفارش شده است. امیرمؤمنان علیه السلام فرمود:

هرکس بداند که سخنش هم جزو عمل اوست، کلامش کم خواهد شد، مگر آن جا که مفید باشد یا به دردش بخورد. (نهج البلاغه، حکمت ۳۴۹)

یعنی تنها اعمال ما مورد سؤال قرار نخواهد گرفت، بلکه گفته‌های ما هم مورد ارزیابی و سؤال خواهد بود، چون آن‌ها هم از اعمال ما به شمار می‌روند. اگر بر زبان خود کنترل نداشته باشیم، حرف‌های نسنجیده یا آزار دهنده یا گناه از آن سر خواهد زد و چه بسا همین زبان کوچک، ما را جهنمی کند (زبان سرخ، سرسبز می‌دهد بر باد).

«دروغ» یکی از گناهان زبان است و خدا دروغگو را دوست ندارد. دروغگو مورد اعتماد مردم نیست و حرف‌های راست او را هم باور نمی‌کنند. داستان «چوپان دروغگو» گواه این حقیقت است. فحش و بدزبانی از خطاهای دیگر زبان است. امام علی علیه السلام فرمود:

بدان که زبان، سگی هار است که اگر رهایش کنی گاز می‌گیرد. (بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۲۸۷)

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هم فرمود:

بدترین مردم کسی است که مردم به خاطر فحش و بدزبانی اش او را ترک می‌کنند، یا از نشست و برخاست با او پرهیز می‌کنند. (اصول کافی، ج ۲، ص ۳۲۵)

امام کاظم علیه السلام فرمود: «از دو نفری که به هم دشنام می‌دهند، آنکه شروع کرده، ستمکارتر است و گناه دیگری هم بر اوست.» (اصول کافی، ج ۲، ص ۳۶۰)

کسی که از حرف زشت پروا نکند، فرزندانش هم از او یاد می‌گیرند و تأثیر منفی تربیتی بر آنان می‌گذارد. قدر و ارزش خودش هم در نظر دیگران کاسته می‌شود و افراد نیک هم از دور و بر او پراکنده می‌شوند.

«غیبت» گناه دیگر زبان است. سبب می‌شود که آبروی دیگران برود. به علاوه زبان آن به غیبت کننده هم می‌رسد و به گفته روایات، گناهان فرد غیبت شده را در نامه اعمال او می‌نویسند و حسناش را به دیگری منتقل می‌کنند.

عیب جویی از دیگران، صفت بد دیگری است که از زبان سر می‌زند. مسخره کردن دیگران هم از گناهان زبان است.

انتظار است زبانی که ذکر خدا می‌گوید و قرآن می‌خواند و مهدی علیه السلام را صدای زند و نام امامان علیهم السلام را بر زبان می‌آورد. از گناهان زبانی پاک باشد.

امام زمان علیه السلام دوستدار کسی است که «حفظ زبان» داشته باشد و با آبروی دیگران بازی نکند و لغو و یابوه و حرف زشت و تهمت برزبان‌ش جاری نشود.

مرد باید که سخندان بُود و نکته‌شناس

تا چو می‌گوید، از آن گفته پشیمان نشود

در دعای امام زمان علیه السلام

می‌خوانیم:

«وَسَيَذُكُّكَ اللَّهُ بِالصَّوَابِ وَالْحَكْمَةِ؛ زبان ما را به گفتن حرف درست و حکمت استوار ساز.»

طبق این خواسته باید بکوشیم بر زبانمان خطا و گناه و یابوه و بیهوده نرود.

سیری کوتاه در نشانه‌های حتمی ظهور

جایگاه نشانه‌های ظهور در هندسه‌ی دین

اگر نشانه‌های ظهور را در کنار دیگر آموزه‌های دین و در ارتباط با آن‌ها در نظر بگیریم، جایگاه و ارزش این مبحث بهتر شناخته خواهد شد. در مجموعه‌ی تعالیم دین اسلام، مبانی و اصول و تکالیف شرعی، بالاترین اهمیت را دارند؛ برای مثال اعتقاد به ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و تلاش برای انجام تکالیف شرعی خود در دوران غیبت از ضروریات است؛ این زمینه‌سازی برای ظهور در بستر اجتماع تحقق می‌یابد. در این میان شناخت روایات علائم ظهور می‌تواند ما را در شناخت تکلیف خود در مواجهه با وقوع نشانه‌های ظهور مثل خروج سفیانی یا قیام یمانی یاری دهد؛ مثلاً روایات نشانه‌های ظهور ما را با جریان فتنه‌انگیز سفیانی آشنا کرده و از همراهی با او برحذر می‌دارد، اما در مواجهه با جریان سفیانی، آگاه نبودن نسبت به نشانه‌های ظهور لزوماً منجر به گمراهی ما نمی‌گردد؛ زیرا می‌توانیم با بررسی شرایط و طبق آموزه‌های اصلی دین، دشمن امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را شناخته و به تکلیف خود نسبت به این جریان عمل کنیم، در واقع کسی که با مبانی، اهداف و اصول و معیارهای دین آشناست، در هر موقعیت به تناسب شرایط، تکلیف خود را نسبت به امام خود و نیز حرکت‌هایی که در جامعه وجود دارد خواهد شناخت و بر اساس آن اقدام خواهد کرد، چه روایات علائم ظهور باشند و چه نباشند.

(تأملی در نشانه‌های حتمی ظهور، صص ۱۶-۱۹)

طرح نشانه‌های ظهور با چه هدفی انجام گرفته است؟

گرچه بسیاری از مؤمنین با تمسک به اصول دین و احکام فقهی می‌توانند به وظیفه خود هنگام وقوع علائم آگاه شده و امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف خود را بشناسند؛ اما پیشگویی معصومین علیهم‌السلام درباره‌ی این رخدادها بی حکمت نیست و نشانه‌های ظهور دست‌کم در دو موضع می‌توانند ثمربخش باشند:

اول: جایی است که مردم به جهت عدم تبلیغ دین، یا غفلت خودشان از معیارهای اصلی دین بی اطلاع هستند

دوم: جایی که به دلیل گرفتار شدن در دام شبهات و پیچیدگی شرایط، نتوانند بر اساس معیارها و ضوابط به هدایت برسند.

مثلاً بارها پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم درباره جانشینی امیرالمؤمنین علیه‌السلام و حقانیت ایشان سخن گفته بودند به طوری که اگر کسی واقعاً به دنبال شناخت حق بود، می‌توانست بدان دست یابد. با این حال، آن حضرت در کنار این روشنگری‌ها نشانه‌هایی را نیز بیان فرمود؛ برای مثال، از عمار به عنوان نشانه‌ی جبهه‌ی حق یاد کرد و در جریان تلاش عمار برای ساخت مسجد النبی، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به عمار بشارت شهادت داد و فرمود:

تَقْتُلُ عَمَّارًا الْفَيْئَةَ الْبَاغِيَّةَ؛

عمار یاسر را گروه ستمگر و متجاوز خواهد کشت.

(عیون أخبار الرضا علیه‌السلام، ج ۲، ص ۶۳)

این نشانه‌ای که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود موجب شد که مسلمانان در جنگ صفین که برخی در فضای فتنه از شناخت حق و باطل ناتوان شدند، با کشته شدن عمار به دست سپاه معاویه بتوانند جبهه‌ی حق را از باطل شناسایی کنند.

(تأملی در نشانه‌های حتمی ظهور، صص ۱۹-۲۲)

آثار و فوائد نشانه‌های ظهور (سفیانی از ظهور تا افول، ص ۱۵)

د. ندای آسمانی

یکی از نشانه‌های حتمی، معجزه آسا و متصل به ظهور، شنیده شدن ندایی بلند در آستانه‌ی ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است که در روایات، با تعابیر متعددی مانند «نداء»، «صیحه»، «فزع» و «صوت» از آن یاد شده که به نظر می‌رسد که این الفاظ تعابیر مختلفی از یک واقعه باشند. امیرالمؤمنین عجل الله تعالی فرجه الشریف در روایتی فرمودند: ندای آسمانی در ماه رمضان واقع می‌شود.

(الغیبة للنعمانی، ج ۱، ص ۲۵۸)

ندا دهنده، حضرت جبرئیل، است و محل ندا آسمان است؛ ولی محتوای ندای آسمانی در روایات، مختلف است. طبق برخی روایات، محتوای آن معرفی حضرت به نام و نسب به عنوان خلیفه‌الله و شهادت به حقانیت او و شیعیان اوست و برخی روایات محتوای ندا را دستور به پیروی از حضرت و ملحق شدن به ایشان در مکه بیان می‌کنند. مخاطبین این ندا، عموم مردم هستند؛ به طوری که هر فردی ندایا به زبان خود می‌شنود.

ه. قتل نفس زکیه

کشته شدن نفس زکیه، یکی از نشانه‌های مشهور و حتمی ظهور است. گرچه جزئیات این واقعه و ویژگی‌های این شخص به خوبی روشن نیست اما از روایات برداشت می‌شود که نفس زکیه، انسان بی گناهی است که در فاصله‌ی کوتاهی تا ظهور، در مسجد الحرام مظلومانه به شهادت می‌رسد. امام باقر عجل الله تعالی فرجه الشریف در روایتی اسم او را «محمد بن حسن» و مکان شهادت او را بین رکن و مقام معرفی کرده است. امام صادق عجل الله تعالی فرجه الشریف در روایت معتبری فرموده‌اند: بین قیام قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف و قتل نفس زکیه، بیش از پانزده شب فاصله نیست.

(کمال الدین، ج ۲، ص ۳۳۱)

علائم ظهور، نشانه‌های نزدیک شدن فرج است. بنابراین، با تحقق هریک، نور امید در دل‌های مومنان پرفروغ‌تر، مقاومت آنان در برابر سختی‌ها بیش‌تر و گذر از مسیر پرتلاطم دوران غیبت برایشان آسان‌تر می‌شود.

همچنین با تحقق هریک از نشانه‌ها که نزدیک شدن ظهور را بشارت می‌دهد، مؤمنان خود را برای درک آن روز بزرگ و همراهی با امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف آماده‌تر می‌کنند، و حرکت صلاح و اصلاحشان، شتاب بیشتری می‌یابد.

از دیگر آثار مثبت دانستن علائم، شناخت مدعیان دروغین مهدویت است.

... نشانه‌های حتمی

الف. خروج سفیانی

طبق روایات معتبر سفیانی علاوه بر تأکید بر پلیدی باطنی، به مشخصات ظاهری او نیز اشاره شده است. امام صادق عجل الله تعالی فرجه الشریف در روایت معتبری فرمودند:

«تو اگر سفیانی را ببینی، پلیدترین مردم را دیده‌ای. او سرخ روی مایل به سفیدی و کبود چشم است». (کمال الدین، ج ۲، ص ۶۵۱) زمان شروع قیام سفیانی طبق روایات متعدد ماه رجب خواهد بود گرچه سال وقوع آن مشخص نیست. امام صادق عجل الله تعالی فرجه الشریف در حدیث معتبری فرموده‌اند: «حرکت سفیانی از نشانه‌های حتمی است و در ماه رجب روی خواهد داد». (همان) شروع قیام سفیانی طبق روایات منطقه‌ی دمشق در شام و از سرزمینی است که به آن «وادی یابس» می‌گویند. طبق روایات، سفیانی حدود شش ماه می‌جنگد و پس از تصرف شهرهای دمشق، حمص، فلسطین، اردن و حلب، نُه ماه حکومت خواهد کرد و بعد از نابودی سپاهیان در سرزمین بیداء، خودش نیز به دست امام و یا به دستور ایشان کشته خواهد شد. از روایات، پیوستگی قیام سفیانی با ظهور حضرت برداشت می‌شود و از دیگر مشخصات سفیانی هم‌زمانی قیام او از شام با قیام فضیلت محور یمانی از ناحیه یمین است.

ب. خسف بیداء

«خسف بیداء» یعنی فرورفتن زمین در سرزمین بیداء. طبق روایات، لشکر سفیانی در جستجوی حضرت، بین راه مکه و مدینه، در محلی که به «بیداء» معروف است، به طور معجزه‌آسا، به امر خداوند، در زمین فرو می‌رود. امام صادق عجل الله تعالی فرجه الشریف فرمودند: «از حتمیاتی که به ناچار باید پیش از قیام قائم واقع شود خروج سفیانی و فرورفتن زمین در بیداء و... است». (الغیبة للنعمانی، ج ۱، ص ۲۶۴)

ج. قیام یمانی

یمانی شخصیتی صالح و مؤمن است که قیام خود را از یمین آغاز می‌کند. در روایتی از امام باقر عجل الله تعالی فرجه الشریف آمده است: از علامات قیام او [مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف]; خروج سفیانی از شام و خروج یمانی از یمین و... است. (کمال الدین، ج ۱، ص ۳۳۷) درباره‌ی زمان قیام یمانی، امام باقر عجل الله تعالی فرجه الشریف در روایتی تصریح فرموده‌اند: خروج سفیانی و یمانی و خراسانی در یک سال و یک ماه و یک روز است (الغیبة للنعمانی، ص ۲۵۳) شاخصه دیگر قیام یمانی، هدایتگری پرچم یمانی و دعوت کردن مردم به امام است.

غیبت کبرا و نیابت عام

قسمت دوم

حجت الاسلام خدامراد سلیمیان

حکومت از نگاه آموزه های اسلامی

شکی نیست که حکومت یک ضرورت اجتماعی است. جامعه بشری از آن جهت که از افراد با منافع، علاقه ها و سلیقه های متعارض تشکیل شده است، به طور ضروری نیازمند حکومت است؛ زیرا نبود حکومت، سبب بی نظمی خواهد شد.

افزون بر آن، حکومت، در جایگاه اساسی ترین عنصر در تنظیم امور جامعه و تضمین اجرای قوانین در پیشرفت مادی و معنوی جوامع، نقش تعیین کننده ای دارد؛ از اینرو، مسئله حکومت و اهمیت آن در میان آموزه های دینی، جایگاه ویژه ای دارد؛ به گونه ای که انبوهی از روایات اسلامی، در این زمینه وارد شده است. امیرمؤمنان علی علیه السلام، در پاسخ به دیدگاه باطل خوارج که حکومت را فقط در محدوده مسئولیت های خداوند می دانستند، فرمود:

«... وَ إِنَّهُ لَا بُدَّ لِلنَّاسِ مِنْ أَمِيرٍ بَرٍّ أَوْ فَاجِرٍ...» [نهج البلاغه، خطبه ۴۰] ... و همانا مردم ناگزیرند از داشتن زمامدار؛ چه نیکوکار و چه بدکار...»

این فرمایش، ناظر به ضرورت وجود حکومت است و نشان می دهد در جامعه بشری اهمیت وجود حکومت، به اندازه ای است که حتی وجود حکومت غاصبانه و ولایت سیاسی نامشروع یک فرد ناصالح، بهتر از وضعیت هرج و مرج اجتماعی و فقدان حکومت است؛ زیرا حکومت - هرچند نامشروع و ناموجه - برخی نقص ها و خلل های اجتماعی را می پوشاند و بخشی از نیازمندی های مجتمع انسانی را تأمین می کند. روشن است که حاکم نیکوکار، جامعه را به نیکی ها و رستگاری هدایت خواهد کرد؛ بنابراین، دین ضمن اینکه حکومت را یک ضرورت اجتماعی می داند، بیش ترین تأکیدهای خود را بر شکل گیری حاکمیت انسان های صالح بر مدار دین یادآور شده است.

حکومتی مرجعیت همه جانبه دین را در عرصه سیاست و اداره جامعه پذیرفته است که دولت و نهادهای گوناگون آن، خود را برابر تعالیم دین و مذهب متعهد می دانند و سعی می کنند در تدابیر و تصمیمات و وضع قوانین و شیوه سلوک با مردم و نوع معیشت و تنظیم انواع روابط اجتماعی، دغدغه دین داشته باشند و در تمام این شئون حکومتی از تعالیم دینی الهام بگیرند و آنها را با دین موزون و هماهنگ کنند. [ر.ک: حکومت اسلامی، احمد واعظی، ص ۳۰]

واقعیت تاریخی آن است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله پس از هجرت به قبایل اطراف آن را به اسلام دعوت کرد و اتفاق و اتحادی به مرکزیت مدینه النبی به وجود آورد. همواره برداشت و تفسیر مسلمین از این واقعه چنین بوده است که پیامبر در مدینه حکومت تشکیل داد و در کنار نبوت و وظایف تبلیغی و ارشادی، زعامت سیاسی مسلمین را نیز بر عهده داشت.

این اقدام وی، ریشه در وحی و تعالیم الهی داشت و ولایت سیاسی پیامبر نشأت گرفته از تنفیذ و فرمان الهی بود؛ زیرا خداوند می فرماید:

«التَّيَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ [احزاب/۶]؛ «پیامبر به مؤمنان، از خودشان سزاوارتر [و نزدیک تر] است.»

و نیز می فرماید: «إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ» [نساء/۱۰۵]

«ما این کتاب را به حق بر تو نازل کردیم، تا میان مردم به [موجب] آنچه خدا به تو آموخته است، داوری کنی.»

خداوند در این دو آیه، به پیامبر، ولایت بر مسلمین را عطا می کند و از او می خواهد بر طبق آنچه از قرآن به او آموخته است، میان مردم حکم کند.

همچنین در آیات دیگر، - مانند این دو آیه زیر - از مسلمین می خواهد که از او اطاعت کنند.

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ» [همان/۵۹]

«ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا را اطاعت کنید و پیامبر را [نیز] اطاعت کنید.»

«فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَزْبًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَ يَسْلِمُوا تَسْلِيمًا»؛ [همان / ۶۵] «ولی چنین نیست؛ به پروردگارت قسم! که ایمان نمی آورند، مگر آنکه تو را درباره آنچه میان آنان مایه اختلاف است، داور گردانند، سپس از حکمی که کرده ای در دل‌هایشان احساس ناراحتی [و تردید] نکنند و کاملاً سر تسلیم فرود آورند.» بر اساس این تفسیر رایج و متعارف، اقدام مسلمانان صدر اسلام به تشکیل حکومت دینی، ریشه در دین و تعالیم آن دارد و اقدامی کاملاً دینی و مشروع است. [حکومت اسلامی، احمد واعظی، ص ۴۲]

اندیشه سیاسی شیعه.....

می توان اندیشه سیاسی شیعه را در دو مقطع قابل بررسی دانست:

الف. مقطع حضور امام معصوم علیه السلام

شیعه در باب ولایت سیاسی، پس از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به «نظریه امامت» معتقد است. اعتقاد شیعه در باب شأن و منزلت امامان معصوم علیهم السلام در ولایت سیاسی آنان بر امت خلاصه نمی شود و بسی فراتر از آن است. شیعه بر آن است که امامان معصوم در همه شئون نبی اکرم صلی الله علیه و آله جز دریافت وحی تشریحی، وارث و نایب او هستند؛ بنابراین، امامان، افزون بر ولایت سیاسی، دارای ولایت معنوی و هدایت دینی جامعه و آموزگار حقایق دینی نیز هستند. دیدگاه عالمان شیعی در باب ولایت سیاسی در عصر حضور امام معصوم، به طور کامل متحد و صریح و روشن است. شیعه به نظریه امامت معتقد است و ولایت امت را یکی از شئون امامت امام معصوم می داند. این مذهب بر حق، کلیه حکومت‌هایی که با نادیده گرفتن این حق الهی تشکیل می شوند را غاصبانه و حکومت جور می داند. در این مبنا، عالمان شیعی اختلاف دیدگاهی ندارند؛ زیرا قوام و هویت شیعه با این اعتقاد گره خورده است. آنچه شایسته بحث و بررسی است، اندیشه سیاسی شیعه در عصر غیبت است.

ب. دوران غیبت امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف

اندیشه سیاسی شیعه در عصر غیبت، به لحاظ وضوح و روشنی و اتفاق کلمه، برابر و هم طراز با اندیشه سیاسی شیعه در عصر حضور امام معصوم علیه السلام نیست. هیچ عالم شیعی، هرگز در زمینه ولایت سیاسی معصومان و امامت آنان تردید نمی کند؛ زیرا این تردید، به منزله خروج از تشیع است. امامت معصومان علیهم السلام نه صرفاً یک اتفاق نظر؛ بلکه جوهره تشیع است. پرسش آن است که آیا چنین اتفاق نظری در باب کیفیت ولایت سیاسی در عصر غیبت امام معصوم علیه السلام وجود دارد؟

واقعیت آن است که چنین اتفاق نظری از همه جهات وجود ندارد؛ یعنی نمی توان یک قول مشخص و ثابت را به همه عالمان شیعی نسبت داد؛ زیرا در برخی زوایای این بحث، میان آنان اختلاف نظرهایی وجود دارد. [همان، ص ۹۵۹۲ (باتصرف)].

همان گونه که پیش از این گفته شد، ویژگی‌هایی، این دوران را با قبل از آن متمایز ساخته است که مهم‌ترین آنها قطع ارتباط مردم با امام خویش است. در این دوران است که مسلمین از پیشوا و رهبرشان بریده، راهی به بهره‌برداری از گفتار و کردار آن حضرت ندارند؛ نماینده و سفیر خاصی نیست و از آن حضرت پیامی شنیده نمی‌شود و نامه و سفارشی از سوی آن حضرت - آن گونه که در دوران غیبت صغرا متداول بود - نمی‌بینند.

[ر.ک: تاریخ غیبت کبرا، سید محمد صدر، ص ۲۴]

بنابراین، می‌توان دیدگاه مدافعان حکومت ولی فقیه را در جایگاه اصلی مترقی مورد پذیرش دانست.

جایگاه ولایت فقیه در باورهای شیعه

«ولایت» واژه‌ای عربی است که از نگاه لغوی، از کلمه «ولی» گرفته شده است و به کسر و فتح «واو» خوانده می‌شود؛ «ولی» در لغت عرب، به معنای آمدن چیزی است در پی چیز دیگر، بدون آنکه فاصله‌ای میان آن دو باشد؛ از اینرو، این واژه در معانی «دوستی»، «یاری»، «پیروی»، «تصدی امر غیر» و «سرپرستی» استعمال شده که وجه مشترک همه این معانی «قرب معنوی» است.

[نک: العین، خلیل بن احمد، ج ۸، ص ۲۶۵؛ لسان العرب، ابن منظور، ج ۱۵، ص ۴۰۷؛

مجمع البحرین، طریحی، ج ۱، ص ۴۵۵.]

از میان این معانی، معنای سرپرستی و تصرف در کار دیگری، با آنچه از ولایت فقیه اراده می‌شود، همخوانی بیش تری دارد.

کسی که عهده دار کاری می‌شود، بر آن ولایت یافته و «مولا» و «ولی» آن امر محسوب می‌شود.

بنابراین، کلمه ولایت و هم ریشه‌های آن (مانند ولی، تولیت، متولی و والی) دلالت بر معنای سرپرستی، تدبیر و تصرف دارد.

جامعه بشری از آن جهت که از افراد با منافع، علاقه‌ها و سلیقه‌های متعارض تشکیل شده است، به طور ضروری نیازمند حکومت است؛ زیرا نبود حکومت، سبب هرج و مرج و بی‌نظمی خواهد شد.

واژه «فقیه» در لغت، به معنای کسی است که فهمی عمیق و دقیق دارد و از ریشه «فقه» گرفته شده که به معنای غلبه علم، فهم و ادراک درباره چیزی است. در اصطلاح، فقیه کسی است که بتواند احکام شرعی را از آیات قرآن و سخنان معصومان علیهم‌السلام استنباط و استخراج کند.

سلاح دعا

قسمت اول

در دستان مبارک ائمه علیهم السلام

عظیم‌ترین میراث گران‌بهای مکتوب از امام سجاد علیه السلام صحیفه سجادیه است. صحیفه تنها میراث اهل بیت علیهم السلام است که به صورت کتاب به یادگار مانده است. قابل توجه است که نهج البلاغه که حاوی کلام‌های بلیغ امام علی علیه السلام است در قرون بعدی توسط یکی از علمای شیعه به نام سید رضی گردآوری شده است، ولی صحیفه همانند قرآن، به صورت مجموعی و یک جا به دست ما رسیده است.

صحیفه سجادیه، ظاهرش دعا اما باطنش ساختن گروه‌های مقابله‌گر با ظلم و ستم و فساد است. مرحوم محمد جواد مغنیه در توصیف این کتاب که عصاره‌ی تفکرات اهل بیت علیهم السلام است، می‌نویسد:

صحیفه‌ی سجادیه تنها یک کتاب دعا نیست، بلکه مدرسه‌ای است که

امامان علیهم السلام به دلیل جو سیاسی عصر خود، بسیاری از مسائل مهم اعتقادی، معارف عالیه، حقایق معنوی و آموزه‌های دینی را تحت عنوان دعا و مناجات بیان فرموده و اسرار و حقایق فراوانی را در دعاها و زیارت‌ها گنجانده‌اند. ایشان در قالب دعاها و زیارات، به بیان بسیاری از مسائلی که تأثیر اساسی در حیات بشر دارد پرداخته‌اند و به جامعه‌ی بشری بهترین درس‌های زندگی را داده‌اند. نمونه‌ی این حقیقت، «صحیفه‌ی سجادیه» امام زین‌العابدین علیه السلام است که حقایق بزرگی را در الفاظ کوتاه به عنوان دعا و مناجات، بیان فرموده است.

صحیفه‌ی سجادیه، منشور جهاد و مبارزه

نقش بی‌بدیل امام سجاد علیه السلام در زمینه‌سازی برای حرکت علمی امام باقر و امام صادق علیهم السلام غیر قابل انکار است. جهاد امام سجاد علیه السلام در بازسازی جامعه‌ی شیعی به گونه‌ای است که در طول مدت ۳۴ سال امامت، تعداد انگشت‌شمار یاران به تعداد بی‌شمار اصحاب تبدیل می‌شود. وضعیت نابسامان فرهنگی در زمان‌های اولیه امامت امام سجاد علیه السلام و جهت‌دهی جامعه‌ی منحط و فاسد در شرایط سخت به جهاد علمی و فرهنگی، بهترین شاهد بر مجاهدت فرهنگی این امام همام است. امام در جهت نیروسازی و انسان‌سازی با انجام یک کار تشکیلاتی گسترده، به مقابله با مظاهر فساد پرداخته و با تداوم حرکت انقلابی کربلا پیام عاشورا را همگانی نموده، در راستای مقابله با ظلم و ستم دستگاه حاکم تلاش نمود.

مهودیت در صحیفه سجادیه

بررسی موضوع مهودیت در صحیفه سجادیه مقدماتی دارد که به برخی از آن‌ها به صورت مختصر اشاره می‌شود. آشنایی گام به گام با این مباحث نورانی امام زین‌العابدین علیه السلام، معارف مهودی در صحیفه‌ی سجادیه را بهتر و دقیق‌تر آشکار می‌سازد.

گام اول: ضرورت رسالت و هدایت در هر عصر

«ضرورت وجود هدایت‌گر در همه زمان‌ها»، در صحیفه‌ی سجادیه این‌گونه تبیین شده است:

فِي كُلِّ دَهْرٍ وَ زَمَانٍ أُرْسِلَتْ فِيهِ
رَسُولًا وَأَقَمَتْ لِأَهْلِهِ دَلِيلًا مِنْ لَدُنْ
أَدَمَ إِلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.
مِنْ أُمَّةٍ الْهُدَى، وَقَادَةَ أَهْلِ التَّقَى؛

در هر زمان رسولی را فرستادی و برای مردم از زمان آدم علیه السلام تا محمد صلی الله علیه و آله از پیشوایان هدایت و رهبران اهل تقوا فرستادی.

صحیفه‌ی سجادیه، دعای چهارم جمله «فِي كُلِّ دَهْرٍ وَ زَمَانٍ أُرْسِلَتْ فِيهِ» بر این نکته دلالت دارد که هیچ زمانی از رسالت و هدایت الهی خالی نیست، پس اگر رسول الهی حضور ندارد، بایستی هادی از طرف او، این نقش و وظیفه را به انجام برساند.

هم‌چنین بر این مطلب دلالت دارد که هیچ زمانی از وجود حجت و دلیل الهی خالی نیست. این قانونی کلی است و قوانین الهی ثابت هستند و معقول نیست که این برنامه در بخش عمده‌ی تاریخ جاری شده باشد و در بخش پایانی، این قانون ملغی و یا نادیده گرفته شده باشد.

درس توحید و عقیده و صبر و فداکاری و گذشت و مهربانی می‌دهد و آدمی را در برابر بدی و تباهی با هر شکل و رنگی که باشد، به انقلاب وامی‌دارد.

فی ظلال نهج البلاغه، ص ۱۱

صحیفه‌ی سجادیه در خود آیات فراوانی را به صورت تصریح و تضمین جای داده است که نشانه‌ی اتصال این کتاب به کلام وحی است و شاید به همین جهت است که به «أَخْتُ الْقُرْآن» شهرت یافته است. اولین کسی که از صحیفه با عنوان «زبور آل محمد» یاد کرده و این نام را بر صحیفه نهاده است، ابن شهرآشوب مازندرانی (م ۵۸۸ ق) است. وجه تشابه این میراث ارزشمند با کتاب آسمانی زبور حضرت داود علیه السلام این است که هر دو، کتاب دعا و مناجات با خداوند بوده است.

سفارش و تأکید امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشريف به انس با صحیفه

مرحوم علامه مجلسی نقل می‌کنند:

«از اوائل دوران بلوغ، خیلی دنبال به دست آوردن خشنودی خداوند بودم و فقط با یاد او آرام و قرار می‌گرفتم؛ سحرگاهی بین خواب و بیداری، مولایم صاحب العصر و الزمان عجل الله تعالی فرجه الشريف را در مسجد جامع اصفهان دیدم سلام کردم سؤالاتی که در نظرم بود پرسیدم بعد عرض کردم: «مولایم! من همیشه نمی‌توانم خدمتتان برسیم کتابی به من بدهید که همیشه طبق آن عمل کنم».

حضرت فرمودند: «کتابی برای توبه محمد تاج داده‌ام برو و از او بگیر».

در همان حالت نزد او رفتم. وقتی مرا دید گفت:

«حضرت صاحب الزما عجل الله تعالی فرجه الشريف تو را فرستاده است؟». گفتم: «بله».

کتابی به من داد آن را باز کردم دیدم کتاب دعاست، آن را بوسیدم؛ سپس به سوی حضرت برگشتم که از آن حالت خارج شدم، دیدم کتاب را ندارم تا صبح ضجه و ناله زدم. بعد از نماز صبح، نزد استادم شیخ بهائی رفتم و قضیه را مطرح کردم ایشان مرا به علوم الهی و معارف یقینی و هر آن چه که به دنبالش هستم مژده داد، اما دلم آرام نگرفت در حالی که گریه می‌کردم از پیش او خارج شدم در این فکر افتادم همان مسیری را که در حالت رؤیا رفته بودم بروم؛ رفتم تا به شخص رسیدم، صالحی به نام «آقا حسن» ملقب به «تاجا» به او سلام کردم، پس از جواب سلام گفت: «بیا برویم کتاب به تو بدهم، اولین کتابی که به من داد دیدم همان کتابی است که دیشب در حالت رؤیا به من داده شده بود از شدت خوشحالی گریه می‌کردم و فریادمی زدم، دیدم کتاب «صحیفه سجادیه» است. به برکت این تفضل حضرت، صحیفه سجادیه در بسیاری از شهرها به ویژه در اصفهان فراگیر و در بسیاری از خانه‌ها وارد شد و بسیاری از مردم، اهل خیر و صلاح و دعا و حتی برخی مستجاب‌الدعوه شدند.

روضة المتقين فی شرح من لایحضره الفقیه، ج ۱۴، ص ۴۱۹

گام دوم:

خاتمیت و نقش اهل بیت علیهم السلام

در دعای دوم صحیفه که به حضرت محمد صلی الله علیه و آله اختصاص دارد، آمده است: وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي مَنَّ عَلَيْنَا بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّهِ - وَلَا يَفُوتُهَا شَيْءٌ وَإِنْ عَظُمَ، وَلَا يَفُوتُهَا شَيْءٌ وَإِنْ لَطَفَ، فَحَتَمَ بِنَا عَلَى جَمِيعٍ مِّنْ ذُرَا، وَجَعَلْنَا شُهَدَاءَ عَلَى مَنْ جَحَدَ، وَكَثُرْنَا بِمَنِّهِ عَلَى مَنْ قُلَّ؛

سپاس خدایی را که بر ما با بعثت پیامبرش منت نهاد... پس با ما هدایت را بر همه خلائق تمام کرد و ما را گواه بر منکران قرار داد.

در جمله «حَتَمَ بِنَا عَلَى جَمِيعٍ مِّنْ ذُرَا» ضمیر متکلم در «بنا» و «جعلنا»، گویای شأن و جایگاه اهل بیت علیهم السلام در موضوع خاتمیت است. با حضور امامت پس از پیامبر صلی الله علیه و آله در همه عصرها است که هدایت الهی امتداد یافته و خاتمیت توجیه مناسب خود را می یابد. جمله «شُهَدَاءَ عَلَى مَنْ جَحَدَ» نیز دلالتی همانند جمله قبل دارد. نتیجه این که در هر زمان بایستی حضور امام ادامه یابد تا این مسئولیت ها عملی شده و هدایت الهی تمام گردد.

گام سوم: ضرورت حضور امام و حجت الهی در هر زمان

ضرورت حضور امام و حجت الهی در همه ی عصرها و زمان ها، از این کلام امام سجاد علیه السلام مشخص می شود: اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَيْدَتْ دِينَكَ فِي كُلِّ أَوَانٍ يَا مَآمِمْ أَقَمْتَهُ عُلَمَاءَ عِبَادِكَ، وَمَنَارًا فِي بِلَادِكَ بَعْدَ أَنْ وَصَلْتَ حَبْلَهُ بِحَبْلِكَ؛ (دعای ۴۷)

بار خدایا، تو در هر زمان دین خویش را به امامی استحکام بخشیده ای و او را بر پای داشته ای تا پرچم راهنمای بندگانت شود و در سرزمین های تو، چراغ فروزان هدایت گردد و رشته ی پیمان او را به رشته ی پیمان خود پیوسته ای.

جمله ی «اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَيْدَتْ دِينَكَ فِي كُلِّ أَوَانٍ يَا مَآمِمْ أَقَمْتَهُ عُلَمَاءَ عِبَادِكَ» به صراحت بر حضور امام در هر زمان دلالت دارد؛ این امام، همان حجت الهی است که در کلمات دیگر امام سجاد علیه السلام مکرر ذکر گردیده است. آنچه بر این ضرورت تأکید دارد، عبارت دیگری از ادعیه صحیفه سجادیه است: «كُلَّهُمْ صَائِرُونَ إِلَى حُكْمِكَ، وَأُمُوزُهُمْ أَيْلَةٌ إِلَى أَمْرِكَ، لَمْ يَهِنِ عَلَى طُولِ مَدَّتِهِمْ سُلْطَانُكَ، وَلَمْ يَذْخُصْ لِنَزْكِ مُعَاجَلَتِهِمْ بُرْهَانُكَ. حُجَّتُكَ قَائِمَةٌ لَا تَذْخُصُ، وَ سُلْطَانُكَ ثَابِتٌ لَا يَزُولُ، ... فَقَدْ ظَاهَرَتْ الْحُجَجُ، ... لَمْ تَكُنْ أَنَاثَكَ عَجْزًا، وَلَا إِمَهَالِكَ وَهْنًا، وَلَا إِمْسَاكَ غَفْلَةً، وَلَا انْتِظَارَكَ مُدَارَةً، بَلْ لَتَكُونَ حُجَّتُكَ أَبْلَغَ، وَكَرْمُكَ أَكْمَلَ، وَإِحْسَانُكَ أَوْفَى، وَنِعْمَتُكَ أَتَمَّ، كُلُّ ذَلِكَ كَانَ وَلَمْ تَزَلْ، وَهُوَ كَائِنٌ وَلَا تَزَالُ. حُجَّتُكَ أَجَلٌ مِّنْ أَنْ تُوصَفَ بِكُلِّهَا، وَمَجْدُكَ أَرْفَعُ مِنْ أَنْ يَحْدَ بِكُنْهَيْهِ، وَنِعْمَتُكَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُحْصَى بِأَشْرِهَا؛ (دعای ۴۶)

حجت و دلیل تو برپا است که باطل نمی شود و سلطنت تو پایدار است که زایل نمی گردد... همانا حجت های خود را ظاهر ساختی... تأخیر تو از سر عجز نیست و مهلت دادن تو از سستی نیست و بازداشتن تو از سر غفلت نبوده و انتظار تو مدارا نیست، بلکه بدان جهت است که دلیل تو رساتر و گرم تر و کامل تر و احسان و نعمت تو تمام تر باشد. همه ی این موارد جاری بوده و خواهد بود و هم اکنون هم حاکم است و کنار رفتنی نیست.»

امام سجاد علیه السلام در این جملات از قانونی کلی و سنتی زوال ناپذیر در عرصه ی هدایت سخن به میان آورده است و آن حضور پیوسته ی حجج الهی در بین مردم است. جمله ی «كُلُّ ذَلِكَ كَانَ وَلَمْ تَزَلْ، وَهُوَ كَائِنٌ وَلَا تَزَالُ» بر این مطلب دلالتی واضح دارد.

بر نبر مناجات

امام سجاد علیه السلام در وضعی قرار داشت که چنین امکانی نبود که مثل امام حسن و امام حسین علیهم السلام در مسجد مسلمان ها را دور خود جمع کند... ولی ایشان بعد از واقعه کربلا از بیان معارف دست نکشیدند و به عنوان دعا و نیایش، مطالبی فراهم آوردند؛ امام سجاد علیه السلام معارف اسلام را نه به صورت روایت بلکه به صورت صحیفه ی سجادیه بیان فرمود که مورد استفاده ی نسل های بعد قرار گرفت.

برداشتی از کتاب همزمان حسین
حضرت آیت الله خامنه ای

یأس و ناامیدی از ظهور (علل و راه‌های برون رفت)

حجت الاسلام مسعود پورسید آقایی، استاد مرکز تخصصی مهدویت
حجت الاسلام علی بهبودی، فارغ التحصیل مرکز تخصصی مهدویت؛
با اندکی تلخیص (قسمت دوم)

در قسمت اول بیان شد که یکی از چالش‌های مهم عصر غیبت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الیه، یأس و ناامیدی مردم از ظهور و فرج است و در آن به «ریشه‌ها» و «زمینه‌ها» ی این موضوع پرداخته شد. در این قسمت نیز «پیامدهای ناامیدی از ظهور» تبیین خواهد شد.

پیامدهای ناامیدی از ظهور

یأس و ناامیدی از ظهور، چالشی بسیار مهم و دارای پیامدهایی است که در ادامه به آن‌ها پرداخته می‌شود.

یک. گریز از امام و آرمان‌های او

از جمله پیامدهای ناامیدی از ظهور، «گریز از ولی خدا و آرمان‌های» ایشان است، اهداف عالی امام از منظر چنین افرادی ارزشی ندارد و گرفتار روزمرگی شده‌اند در شرایطی که افراد به وضعیت زندگی موجود بسنده کرده و از کسی که می‌خواهد این وضع زندگی را تغییر دهد، شناخت کافی ندارند و از آمدن منجی عالم ناامید شده‌اند؛ رفته رفته از این عامل تغییر، فاصله گرفته و از آن گریزان خواهند شد.

دو. ایجاد بدبینی به شخصیت امام

گاهی استمرار بی تفاوتی یا گریز از آرمان‌های حجت خدا، به «بدبینی نسبت به موعود منتظر» منجر خواهد شد؛ چرا که فرد در طول عمر خود به آمدن منجی معتقد بود؛ اما به دلایلی که تعدادی از آن‌ها سابقاً ذکر شد، اکنون به تحققش هیچ امیدی ندارد و به همین دلیل، چه بسا در مهلکه بزرگی گرفتار شود که نسبت به امامش بدبین گردد و طبق روایت ذیل از اعتقاد به ظهور برگردد:

«ابوالجارود می‌گوید: امام باقر عجل الله تعالی فرجه الیه به من فرمودند: ای ابوالجارود! زمان به پیش برود، تا جایی که مردم بگویند، قائم مرده و یا هلاک شده و در کدامین وادی سلوک می‌کند؟ و جوینده [موعود] بگوید: کجا قائمی وجود دارد؛ استخوان‌های او نیز پوسیده است...».

سه. انکار وجود امام

گاهی ناامیدی از ظهور، پس از طی مراحل، ممکن است به «انکار وجود امام» منجر گردد؛ همان‌طور که برخی افراد و جریان‌های انحرافی، اعم از گمراه و بد راه و به تعبیر قرآن ضال و فاسق؛ به انکار و نفی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الیه و مهدویت کشیده می‌شوند. برخی روایات نیز گوشه‌ای از اوضاع دوران غیبت را چنین ترسیم کرده‌اند:

از جمله امام صادق عجل الله تعالی فرجه الیه فرمودند:
«... غیبت قائم مانیز چنین است [= شبیه غیبت حضرت عیسی عجل الله تعالی فرجه الیه]; زیرا امت اسلام به واسطه طولانی شدن غیبتش وجود او را انکار می‌کنند. بعضی خواهند گفت: هنوز متولد نشده و گروهی می‌گویند: متولد شده؛ اما وفات کرده است و طایفه ای می‌گویند: امام یازدهم عقیم بوده، و جماعتی ائمه راسیزه تن و بیش‌تر خواهند دانست. عده‌ای هم می‌گویند: روح قائم در بدن دیگری سخن می‌گوید!».

البته انکار امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، خود معلول چندین علت است؛ اما چه بسا یکی از علل آن، ناامیدی از ظهور باشد. بنابراین، در روایات نسبت به انکار امام هشدارهای جدی ملاحظه می شود. پیامبر صلی الله علیه و آله در این زمینه می فرماید:

«هر کس در زمان غیبتش منکر وی شود، وجود من را انکار کرده است. هر کس او را تکذیب کند، مرا تکذیب کرده است و آن کس که وی را تصدیق کند، مرا تصدیق کرده است. به خدا شکوه می برم از کسی که آنچه را درباره او گفته ام، تکذیب کند یا منکر شود یا امت مرا از راه او بر گرداند؛ و آن ها که ستم کردند، به زودی می دانند که بازگشتشان به کجاست.»

این فرموده حضرت گویای جدی بودن این آسیب و خطر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله همچنین در این زمینه می فرماید:

«هر کس وجود فرزندم قائم را انکار کند، منکر من شده است؛ حتی آن حضرت تأکید می کنند: «هر کس قائم ما را در زمان غیبتش انکار کند، مانند مردم جاهلیت از دنیا می رود.»

بنابراین، بر اثر غیبت طولانی امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف بعضی افراد وجود و نقش ایشان را در اداره جهان هستی انکار می کنند که این اعتقاد می تواند از پیامد دیگر ناامیدی از ظهور محسوب شود و چه بسا به همین دلیل مقوله طولانی شدن غیبت مورد توجه رسول خدا صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام قرار گرفته است و آن را پیش گویی کرده اند. یاسی که خود می تواند معلول طولانی شدن غیبت باشد. از دیگر پیامدهای مهم این مقوله، برگشتن مردم از اعتقاد به وجود امام است؛ چنان که امام کاظم علیه السلام از اوضاع مردم دوران غیبت چنین خبر می دهند:

«زمانی که فرزند پنجم از امام هفتم غایب گردد، خدا را خدا را در امر دینتان. احدی شما را از دینتان دور نکند. فرزندم! صاحب این امر را از غیبت گریزی نیست. آن غیبت ادامه پیدا می کند تا آن جا که کسانی که به این امر قائل و به آن معتقد هستند، از آن بر می گردند. این غیبت امتحان و آزمایشی است از خدای عزوجل که خلائق را با آن می آزماید و اگر پدران شما و اجدادتان دینی صحیح تر از این سراغ داشتند، حتماً آن را پیروی و تبعیت می کردند.»

چهار. سستی و تبلی و قانع بودن به وضع موجود

از دیگر پیامدهای یاس از ظهور و فرج، تبلی و بی مسئولیتی و «قانع بودن به وضع موجود» است در حالیکه روایات اهل بیت علیهم السلام منتظران را به تلاش و کوشش در زمینه سازی برای ظهور، توصیه و حتی از قبل، آمدن زمینه سازان را وعده داده اند. در روایتی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چنین آمده است:

«يَخْرُجُ نَاشٍ مِنَ الْمَشْرِقِ يُؤَظِّتُونَ لِلْمَهْدِيِّ عِنِي سُلْطَانَهُ؛ مردمی از مشرق زمین، برای زمینه سازی سلطنت و حکومت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف خروج می کنند.»

پنج. ترک امر به معروف و نهی از منکر

ناامیدی و بی تفاوتی جامعه منتظر، مهم ترین اثر خود را در ترک وظیفه «امر به معروف» و «نهی از منکر» نشان خواهد داد. در جامعه منتظر، همه افراد در انتقال و آموزش صریح یا پنهان ارزش ها و هنجارها و نیز نظارت بر اجرا یا تخطی از آنها نقش بسزایی دارند و بی تردید همین امر بقای باورهای فرهنگی و در نتیجه حفظ وحدت و انسجام عقیدتی و دینی جامعه منتظر را موجب می شود.

حضرت علی علیه السلام می فرماید:

«مفاسد آشکار شده، نه انکار کننده و تغییر دهنده ای پیدا می شود و نه باز دارنده ای به چشم می خورد. آیا با این وضع می خواهید در دار قدس خدا و جوار رحمتش قرار گیرید و عزیزترین اولیائش باشید؟! هیئات! خدای را درباره بهشت جاویدانش نمی توان فریفت و هیچ کس به جلب رضایتش قادر نیست؛ مگر با اطاعت از او. خداوند امر کنندگان به معروف را که خود ترک کننده معروفند و نیز نهی کنندگان منکر را که خود مرتکب آن می شوند، لعنت می کند.»

طبیعی است که اگر فرد یا افرادی نسبت به ظهور امامی که خود بزرگ ترین داعی به معروف و ناهی از منکر است ناامید شوند؛ دیگر در بین مردم انگیزه ای برای اجرای این فریضه الهی نخواهد بود.

شش. چیرگی بیگانگان و ذلت در برابر آن ها

فرد و جامعه پس از این که بر اثر ناامیدی دچار تبلی و سستی در امور شد؛ به طور معمول انگیزه ای برای مبارزه با بیگانگان نخواهد داشت و از طرفی چون تلاشی برای تحقق وضع بهتر صورت نمی دهد؛ ذلت در برابر دشمنان را به ناچار باید بپذیرند و این، در حالی است که منتظران واقعی ظهور باید از انگیزه بسیار بالایی برای زمینه سازی برخوردار باشند و به هیچ عنوان اجازه چیرگی و سلطه بیگانگان را ندهند؛ چرا که هم آموزه های قرآنی بر آن تأکید کرده و هم امامان معصوم علیهم السلام بر آن سفارش اکید داشته اند.

موعود قرآن

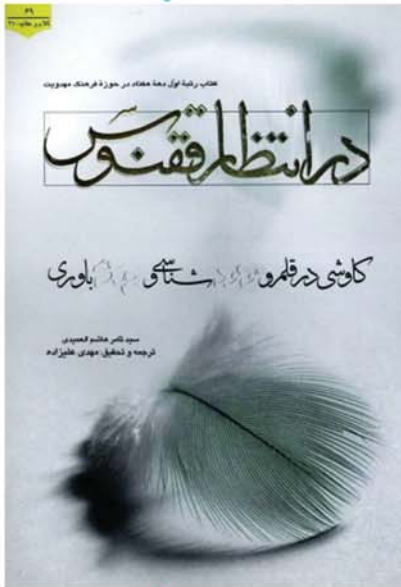
شاعر:
سید احمد زرهانی

خورشید تابانم بیا، ماه درخشانم بیا
سرو خرامانم بیا، آرامش جانم بیا
تاسردهی بانگ وفاق، کاری درخت اتفاق
از جا کنی کوه نفاق، شمشیر برانم بیا
از دوریت آزرده ام، شاخ گلی پژمرده ام
غم از فراق خوردنم، خوشروی خندانم بیا
کویک دل شاد از خزان ای داد و بیداد از خزان
تا کردم آزاد از خزان، صبح بهارانم بیا
کار بشر بیهوده است، دنیا به ظلم آلوده است
کاخ خرد فرسوده است، معمار دورانم بیا
تانوشم از اندیشه ات، پیمانۀ پیمانۀ خرد
ای عالم اسرار حق، ای رکن ایمانم بیا
فرزانه ای دین پروری شاه عدالت گستری
چشم و چراغ حیدری ای جان و جانانم بیا
رسم منی راه منی محبوب دلخواه منی
فرمانده و شاه منی، سردار و سلطانم بیا
یاران تو آماده اند، رزمندۀ اند آزاده اند
سر در رخت بنهاده اند، موج خروشانم بیا
اینک خلیل آسا بیا، یا آیت الکبری بیا
موسی بیا عیسی بیا، خورشید کنعانم بیا
ظلم و شرارت جاری است انسان اسیر خواری است
دهراز عدالت عاری است دریای احسانم بیا
ای قائم آل رسول فرزند نستوه بتول
شد چهره هستی ملول موعود قرآنم بیا
دنیای ماطوفانی است آشفته دل زرهانی است
ارض و سما ظلمانی است مهر فروزانم بیا
یار خراسانی امین، دارد سپاهی آهنین
می گوید ای داد آفرین ای نور چشمانم بیا
درد از این دنیای دون شد غزه چون دریای خون
شام فلسطین تیره گون خورشید پنهانم بیا

معرفی کتاب

در انتظار ققنوس، به وسیله سید ثامر هاشم العمیدی تألیف و به قلم مهدی عزیزآدم ترجمه شده است.

در این کتاب، محور اصلی پژوهش شخصیت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و مباحث تاریخی، کلامی و حدیثی مربوط به آن حضرت است. نگارنده در تدوین کتاب افزون بر تکیه بر آیات قرآن و احادیث معصومین ع علیهم السلام، از معارف بلند اسلامی به ویژه شیعی، بهره‌های وافری برده است. شناخت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و اعتقاد به آن حضرت و فواید و آثار این اعتقاد، تحریفات حدیثی تاریخی در این زمینه و برنامه ریزی دشمنان علیه اعتقاد به مهدویت، از دیگر موضوعاتی است که نگارنده به آن پرداخته است. افزون بر آن، وی با استفاده از روش توصیفی و تحلیلی، اعتقادات تاریخی و کلامی به وجود و ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را در این مجموعه به خوبی گرد آورده است.

برخی از سرفصل‌های کتاب از این قرارند:

- مقدمه مترجم که به تفصیل به مطالبی در باره کتاب‌شناسی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و مطالبی در باره کتاب مورد نظر پرداخته است.
- در بخش اول با عنوان «موعود شناسی» به مقدمه نگارنده اشاره کرده، تعلیقاتی بر آن زده و دارای فصل‌های زیر است:

در انتظار ققنوس کاوشی در قلمرو موعود شناسی و مهدی باوری

سیمای موعود در آئینه ثقلین | مهدی شناخت | لغزشگاه‌های مهدی پژوهی | جستاری در باب مهدویت و خردپذیری
بخش دوم با عنوان «مهدی باوری» دارای هفت فصل با عناوین ذیل است:
مهدی باوری و ضرورت تعمیق پیوندهای عاطفی با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف | مهدی باوری و امنیت روانی | کالبدشکافی انتظار | بعثت انبیا، و انقلاب مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف | شیعه، قافله سالار کاروان انتظار | توطئه‌های استکبار جهانی علیه مهدی باوری | مهر نهران در سپهر ادب

ره آورد جنبش نور

نگاهی کوتاه به دستاوردهای حاکمیت آخرین ذخیر الهی

یک. عدالت فراگیر

در حاکمیت قائم آل محمد عَلَيْهِمُ السَّلَام عدالت در همه‌ی سطوح جامعه به صورت يك جریان جاری در تمام موبیرگ‌های اجتماع در می‌آید و هیچ نهاد و مجموعه کوچک یا بزرگی نمی‌ماند، مگر اینکه عدالت در آن حاکم خواهد شد. امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام در این باره فرمود:

به خدا سوگند، موج دادگستری او بدان گونه که گرما و سرما نفوذ می‌کند تا درون خانه‌های آنان راه خواهد یافت. (بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۶۲)

این‌که خانه که کوچک‌ترین نهاد جامعه است به کانون عدالت تبدیل می‌شود و روابط افراد خانواده با يك دیگر عادلانه می‌شود، حکایت از آن دارد که حکومت جهانی و عدل گستر مهدوی، نه با ابزار زور و قانون، بلکه بر اساس يك تربیت قرآنی که به عدالت و احسان فرمان می‌دهد، افراد را پرورش می‌دهد.

دو. رشد فکری، اخلاقی و ایمانی

در روایات ما به رشد فکری، اخلاقی و ایمانی مردم در حاکمیت امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام تصریح شده است. امام باقر عَلَيْهِ السَّلَام فرمود:

وقتی قائم ما قیام کند دست [عنایت] خویش بر سر بندگان خدا نهد و به برکت آن، عقل و خرد آن‌ها به کمال رسد. (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶)

در نتیجه همه‌ی خوبی‌ها و زیبایی‌ها به دنبال کمال عقل انسان، به دست می‌آید. از امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام درباره‌ی عقل پرسیدند؛ فرمود:

عقل، آن [حقیقتی] است که به سبب آن، خداوند عبادت می‌شود و به [راهنمایی] آن، بهشت به دست می‌آید. (کافی، ج ۱، ص ۱۱)

آری؛ در جامعه‌ی موعود و در سایه‌ی فرمانروایی حجت خدا، عقول انسان‌ها، میدان دار و سگان دار تصمیم و اقدام خواهد بود. بدیهی است که عقل به کمال رسیده، جز به خوبی و زیبایی فرمان نمی‌دهد.

سه. اتحاد و همدلی

طبق روایات در زمان بر پایی دولت مهدوی، جایی برای کینه و دشمنی، در دل‌های بندگان خدا نخواهد ماند. امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام فرمود:

کینه از دل‌های بندگان برود. (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۶)

زیرا روزگار عدل و دادگری است و حقی از کسی ضایع نمی‌شود. روزگار تعقل است، نه عقل ستیزی و شهوت پرستی. امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرمود:

خداوند وحدت و الفت بین قلوب پریشان و پراکنده برقرار کند. (کمال الدین، ج ۲، ص ۵۴۸)

اگر دست خدا در کار است، دیگر این فرمایش امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام عجیب نیست؛ آن حضرت فرمود:

وقتی قائم ما قیام کند، دوستی واقعی و صمیمیت حقیقی بیان می‌شود. هر نیازمندی دست می‌برد و از جیب برادر ایمانی اش به مقدار نیاز برمی‌دارد و برادرش او را منع نمی‌کند. (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۲)

چهار. سلامت جسمی و روانی

یکی از مشکلات بشر امروز، بروز بیماری‌های غیرقابل علاج است. در دولت مهدوی که دانش به گونه‌ای شگفت پیشرفت می‌کند، هیچ بیماری لاعلاجی نمی‌ماند و طب، رشد چشم‌گیری خواهد داشت. امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرمود:

هنگامی که قائم قیام کند، خداوند بیماری‌ها را از مؤمنان دور می‌سازد و تندرستی را به آنان باز می‌گرداند. (همان، ص ۳۶۴)

نیز به برکت وجود آن حضرت، بسیاری از بیماران شفا خواهند یافت. امام باقر عَلَيْهِ السَّلَام فرمود:

هر کس قائم اهل بیت مرا درک کند، اگر به بیماری دچار باشد، شفا می‌یابد و چنانچه دچار ناتوانی باشد، توانا و نیرومند می‌شود. (همان، ص ۳۳۵)

پنج. خیر و برکت فراوان

در سایه‌ی حکومت آن حضرت، کویری نمی ماند و همه‌ی زمین‌ها جامه‌ی حیات و شادابی به تن می‌کند. امام صادق علیه السلام فرمود:

خداوند به سبب او [امام مهدی علیه السلام] برکات آسمان‌ها و زمین را جاری می‌کند. آسمان می بارد و زمین، دانه می دهد. (الغیبة للطوسی، ص ۱۸۸)

این فراوانی بی نظیر به آن دلیل است که روزگار حضرت، زمان جوانه زدن نهال پاکی و تقوا است. قرآن کریم می فرماید: «و اگر مردم شهرها ایمان آورده و به تقوا گراییده بودند قطعاً برکاتی از آسمان و زمین برایشان می گشودیم». (اعراف، ۹۶)

شش. ریشه کن شدن فقر

وقتی همه منابع زمینی آشکار شود و برکات آسمان و زمین بر مردم زمان او جریان یابد و به عدالت تقسیم گردد، جایی برای فقر نمی ماند. امام باقر علیه السلام فرمود:

[امام] هر سال دو بار به مردم می بخشد و در هر ماه دوبار به آن‌ها روزی عطا می کند و به مساوات بین مردم عمل می نماید، تا اینکه هیچ کس نیازمند به زکات پیدا نمی شود! (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۹۰)

از روایات استفاده می شود که عدم نیازمندی مردم به سبب روحیه‌ی قناعت و بی نیازی روحی است. به بیان دیگر پیش از آنکه مردم از بیرون، صاحب مال فراوان شوند و بی نیاز گردند، روح بی نیازی، از درون در آن‌ها پیدا می شود و به آنچه خداوند به آن‌ها عطا کرده، راضی و خشنود می شوند.

پیامبر صلی الله علیه و آله پس از بیان بخشش امام مهدی علیه السلام به مردم فرموده است:

خداوند، دل‌های امت محمد را از بی نیازی پُر می کند و عدالت او همه آن‌ها را در بر می گیرد؛ به گونه‌ای که [امام] امر می کند تا ندا دهند که ای اعلام کند «چه کسی نیازمند مال است؟» پس کسی از میان مردم بر نخیزد، مگر یک نفر. امام می فرماید: «نزد خزانه دار برو و بگو: مهدی به تو فرمان می دهد که به من مالی بدهی». پس خزانه دار به او می گوید: «جامه‌ات را بیاور»، تا اینکه وسط جامه‌اش را پُر می کند و چون آن را بر دوش می کشد، پشیمان می شود و می گوید: «چرا در میان امت محمد من از همه حریص تر باشم؟»... پس مال را بر می گرداند؛ ولی از او قبول نمی شود و به او گفته می شود: «ما آنچه عطا کردیم، باز پس نمی گیریم». (همان، ج ۵۱، ص ۹۲)

هفت. حاکمیت اسلام و نابودی کفر

قرآن کریم در سه مورد وعده داده که خداوند، دین اسلام را جهان گیر خواهد کرد:

«او خدایی است که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن دین را بر همه ادیان پیروز کند». (سوره توبه، آیه ۳۳؛ سوره فتح، آیه ۲۸؛ سوره صف، آیه ۹)

و شکی نیست که وعده‌ی خداوند انجام شدنی است.

البته این جهان شمولی اسلام، به سبب حقایق است که در روزگار حضرت مهدی علیه السلام هر چه بیشتر و بهتر آشکار خواهد شد و همگان را به خود جلب خواهد کرد، مگر آنان که از روی عناد و سرکشی، سر به طغیان بردارند که با شمشیر عدل مهدوی که دست انتقام پروردگار است، روبه رو خواهند شد.

هشت. امنیت عمومی

برای ما که در روزگار بی عدالتی‌ها و آزمندی‌ها و کینه توزی‌ها به سر می بریم، تصور چنان دوران سبزی، بسیار دشوار است؛ ولی اگر به عوامل آن همه بدی و زشتی بنگریم و ببیندیشیم که این عوامل در حاکمیت حکومت حق، ریشه کن خواهد شد، خواهیم دانست که وعده الهی در تحقق جامعه امن و آرام، حتمی است.

خداوند متعال در قرآن کریم فرموده است: «خدا به کسانی از شما که ایمان آورده اند... وعده داده است که به یقین در روی زمین، ایشان را خلیفه کند... و پس از اینکه در ترس و نگرانی قرار داشتند، امنیت و آرامش را به ایشان عطا فرماید...». (نور، ۵۵)

امام صادق علیه السلام در معنای این آیه فرمود: این آیه، درباره‌ی قائم و یارانش نازل شده است. (الغیبة نعمانی، ج ۱، ص ۲۴۰)

نه. گسترش دانش

در دوران حکومت حضرت، اسرار علمی فراوان در علوم اسلامی و انسانی آشکار می شود و دانش بشری توسعه می یابد.

امام صادق علیه السلام فرمود:

علم و دانش، ۲۷ حرف است و همه آنچه پیامبران آورده اند، تنها دو حرف آن است... هنگامی که قائم ما قیام کند، ۲۵ حرف دیگر را بیرون آورده و در میان مردم گسترش دهد و آن دو حرف را نیز ضمیمه ساخته و مجموع ۲۷ حرف را منتشر می کند. (بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶)

در روایات متعدد، اشاراتی آمده که نشان می دهد فاصله دانش صنعتی در آن زمان، با صنعت کنونی، بسیار زیاد است.

دسته گل‌های نرگسی

(امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در کلام مرحوم آیت الله بهجت رحمته الله)

اشخاصی رامی خواهند که تنها برای آن حضرت عجل الله تعالی فرجه الشریف باشند ای کاش می‌نشستیم و درباره اینکه حضرت غائب عجل الله تعالی فرجه الشریف چه وقت ظهور می‌کند، باهم گفتگو می‌کردیم تا حداقل از منتظرین فرج باشیم. اشخاصی رامی خواهند که تنها برای آن حضرت عجل الله تعالی فرجه الشریف باشند. کسانی منتظر فرج هستند که برای خدا و در راه خدا منتظر آن حضرت باشند، نه برای برآوردن حاجات شخصی خود! چرا ما حداقل مانند نصارا [مسیحیان] که در مواقع تحیر بانجیل ارتباط دارند، با آن حضرت ارتباط برقرار نمی‌کنیم!!!

ترک گناه، زمینه‌سازی برای ظهور

آرزوی ما این است که هم دولت حق در جهان حکومت کند، و هم همه بر صراط مستقیم عبودیت قرار بگیریم. بنابراین، اگر قبل از ظهور دولت حق، خاطر جمع باشیم که بر صراط مستقیم بندگی هستیم، بهتر است؛ لذا باید از گناهان، که زمینه ظهور دولت حضرت غائب عجل الله تعالی فرجه الشریف را برای ما فراهم نمی‌کند، پرهیز نماییم.

کتاب حضرت حجت؛ مجموعه بیانات و اشارات حضرت آیت الله بهجت رحمته الله پیرامون حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف، صص ۱۸۳ تا ۱۸۵

باترک معصیت منتظر امر حضرت عَلَيْهِ السَّلَام باشیم

تا وقتی که حالی باشد، فکری باشد، همه باید آماده باشیم، باید همین طور آمادگی داشته باشیم؛ چرا؟ به جهت اینکه خُب مُحْتَمَل است فردا قضیه‌ای باشد. ما می‌دانیم آمادگی اش در چیست؟ در اینکه تارک معصیت و منتظر فرمان [او] باشیم.

یک مسئله دیگر هست ... اینکه نظر داشته باشیم که یک طایفه‌ای هست که می‌خواهد [شیعه را] از بین ببرد! سعودی‌ها ممکن نیست که با متصوفه [و اشعریه آلزهر] موافقت کنند، همانطور که با شیعه [موافقت پیدا نمی‌کنند]. متصوفه و شیعه در مخالفت با مقام سعودی مساوی هستند. آن‌ها اصلاً اجیر هستند برای ایجاد تفرقه بین شیعه و حتی بین مسلمان‌ها، و [اجیر هستند برای] ازاله اسلام! آن‌ها را چه به این حرف‌ها! *

از گناهان توبه کنیم

اگر ظهور حضرت حجت عَلَيْهِ السَّلَام نزدیک باشد، باید هر کس خود را برای آن روز مهیا سازد؛ از جمله اینکه از گناهان توبه کند. همین توبه باعث می‌شود که این همه بلاهایی که بر سر شیعه آمده است، که واقعا بی سابقه است، و بلاهای دیگری که تا قبل از ظهور آن حضرت پیش می‌آید، از سر شیعه رفع و دفع گردد.

* اساساً وهابیت و سلفیت فرقه‌ای است که برای ضربه زدن به اسلام و تکفیر و ایجاد تفرقه و تشتت در میان مسلمانان شکل گرفته است؛ در نتیجه، آن‌ها نه تنها با شیعیان مخالف اند، بلکه حتی اشعری‌ها، معتزلی‌ها و متصوفه را نیز که سه تفکر اصلی اهل سنت هستند، خارج از اسلام می‌دانند. این در حالی است که خود آن فرقه انحرافی، استعماری است، که هیچ ارتباطی با اسلام ندارد و اسلام از آنها بری است. از این رو، خود علمای اهل سنت و آلزهر در کنگره گروزی، تروریستی بودن تفکر وهابیت و بیگانه بودن آن‌ها را با اسلام به صراحت اعلام کردند.

برای ظهور آماده و مهیا باشیم

حالا ما در عین این که باید برای قیام آن اول شخصی که هم دین دارد و هم علم دارد و هم قدرت را خدا به دستش می‌دهد، منتظر باشیم، باید مسلح و آماده باشیم، اگر ببینیم که چه شد و چه شد و چه شد قلب ما تزلزل پیدا نکند. هیچ تزلزل پیدا نکنند!

خبر داده‌اند و گفته‌اند؛ هزار سال است که گفته‌اند: «بَعْدَ مَا مَلِئَتْ ظُلْمًا وَ جَوْرًا» [ظهور واقع می‌شود؛ آیا می‌شود صاف و ساده بیاید؟ قهراً مقدماتی دارد! یعنی چه؟ یعنی فعل آنها - فعل مشایخ و بزرگان مسلمانها بعد از پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - تا آخرین درجه تأثیر خودش را باید بگذارد. آن تخمی که کاشته‌اند، باید تا آخرین درجه اثمار خودش را بکند! حالا هم اهل بصیرت فهمیدند که این یک راهی بود به ضرر همه، حتی به ضرر خودشان - اگر اعقابی از ایشان باقی مانده باشد - و همچنین برای خودشان در آخرت!

نفس خاتم

نکاتی کوتاه از احادیث امام مهدی علیه السلام

محمد مهدی حائری پور

لزوم انتخاب امام بوسیله خدای متعال

قال سعد بن عبدالله القمی: ... فَأَخْبَرَنِي يَا مَوْلَايَ عَنِ الْعِلَّةِ الَّتِي تَمْنَعُ الْقَوْمَ مِنْ اخْتِيَارِ إِمَامٍ لِأَنْفُسِهِمْ قَالَ مُصْلِحٌ أَوْ مُفْسِدٌ قُلْتُ مُصْلِحٌ قَالَ فَهَلْ يَجُوزُ أَنْ تَقَعَ خَيْرُهُمْ عَلَى الْمُفْسِدِ بَعْدَ أَنْ لَا يَعْلَمَ أَحَدٌ مَا يَخْطُرُ بِبَالٍ غَيْرِهِ مِنْ صِلَاحٍ أَوْ فَسَادٍ قُلْتُ بَلَى قَالَ فَهِيَ الْعِلَّةُ... (كمال الدين، ج ۲، ص ۴۵۴)

سعد بن عبدالله قمی از امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشريف پرسید که چرا مردم نمی توانند امامشان را خود برگزینند؛ آن حضرت پرسیدند که مرادش امام صالح اصلاح‌گر است یا پیشوای ناشایست فسادانگیز؛ سعد گفت مرادش مقتدای مصلح است. امام فرمود: با توجه به این که کسی نمی داند که در خاطر دیگری از اندیشه صلاح و فساد چه می گذرد، آیا ممکن است، مردم کسی را برگزینند که اندیشه فساد در سر دارد؟ سعد گفت آری! امام فرمود: به همین دلیل انتخاب امام به مردم واگذار نشده است

نکته ها:

- در مکتب شیعه، انتخاب امام و پیشوای مردم به دست خداست و مردم در این حوزه، حق انتخاب ندارند. بنابراین خلافت و امامت بر امت، تنها زمانی مشروع و مقبول است که به اراده ی خداوند باشد.
- کار جامعه و مردم جز با حاکم معصوم که در دستوراتش از گناه و خطا به دور باشد به سامان نمی رسد.

- عصمت و پاکی افراد را تنها خدا - که عالم به غیب است - می داند چون دیگران از پنهانی های افراد و نیز عاقبت امر آنها خبر ندارند و ممکن است بجای مصلح، مفسد را برگزینند

عنايت پيوسته امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشريف به شیعیان

إِنَّا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمَرَاغَاتِكُمْ وَلَا نَاسِينَ لِذِكْرِكُمْ وَ لَوْلَا ذَلِكَ لَنَزَلَ بِكُمْ اللَّأْوَاءُ وَ أَضَلَّمَكُمُ الْأَعْدَاءُ فَاتَّقُوا اللَّهَ جَلَّ جَلَالُهُ (احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۳۷۳)

به راستی که ما مراقبت و نظارت بر حال شما [شیعیان] را رها نکرده ایم و هرگز شما را از یاد نبرده ایم و اگر غیر از این بود هر آینه بلاهای سخت بر شما فرود می آمد و دشمنان، شما را نابود می کردند.

نکته ها:

- شیعیان پیوسته مورد توجه و عنایت خاص امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشريف هستند و اگر جز این بود با این اقلیت و کمی تجهیزات و امکانات، این گونه در جهان سربلند و عزیز نبودند.

- شکر و سپاس نعمت امام مهربان و راه جلب رضایت آن حضرت، همان است که او از ما خواسته و آن تقوا و پرهیزکاری و دوری از گناهان است.

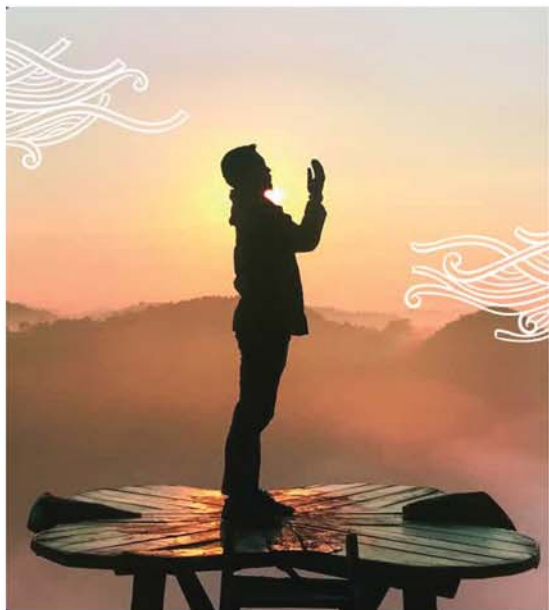
بهره‌مندی از امام غایب عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى

أَمَّا وَجْهُ الْإِنْتِفَاعِ بِي فِي غَيْبَتِي فَكَالْإِنْتِفَاعِ بِالشَّمْسِ إِذَا غَيَّبَهَا عَنِ الْأَبْصَارِ السَّحَابُ: (کمال‌الدین، ج ۲، ص ۲۳۹)

و اما چگونگی بهره‌مندی از من در دوران غیبتم بسان بهره‌گیری از خورشید است آن‌گاه که ابرها آن را از چشمان پوشانده باشد.

نکته‌ها:

- خورشید، فواید و آثار فراوانی دارد که بعضی از آنها وابسته به تابش مستقیم نور آن است اما برخی از آنها حتی در صورت پوشیده شدن خورشید در پشت ابرها نیز به ما می‌رسد و برکات امام نیز دو دسته است برخی مربوط به زمان ظهور و آشکاری اوست و برخی دیگر حتی در زمان غیبت او وجود دارد و ما از آنها بهره‌مند می‌شویم.
- خورشید مرکز منظومه شمسی است و جاذبه آن نگه‌دارنده زمین و سایر کرات از سقوط است و حرارت و نور آن سبب حیات انسان و حیوان و گیاه است، خواه آشکار باشد و یا در پشت ابرها پوشیده و پنهان. امام نیز وجودش - حتی در پس پرده غیبت - ضامن بقاء عالم است و نور هدایتش به اهل عالم می‌رسد.
- همان‌گونه که خورشید علاوه بر یک سلسله اشعه مرئی، یک سلسله اشعه نامرئی به نام اشعه ماوراء بنفش و اشعه مادون قرمز دارد، حجت الهی نیز علاوه بر رهبری و هدایت ظاهری یک سلسله تربیت روحانی و معنوی نیز دارد که از راه نفوذ معنوی در دل‌ها و افکار انجام می‌دهد؛ بنابراین حتی در غیبت او می‌توان از جذبه‌های معنوی او بهره‌گرفت.
- غیبت حجت الهی با فعالیت او در جامعه منافاتی ندارد. مطابق نقل‌های فراوان از علما و بزرگان شیعه، امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى در طول دوره غیبت به سؤال برخی از عالمان پاسخ گفته و بسیاری را هم راهنمایی کرده‌اند و چه بسا با واسطه، در هدایت جامعه اسلامی نقش داشته‌اند.

اهمیت نماز

فَمَا أَرْغَمَ أَنْفَ الشَّيْطَانِ أَفْضَلَ مِنَ الصَّلَاةِ فَصَلِّهَا وَأَرْغَمِ أَنْفَ الشَّيْطَانِ: (همان، ص ۵۲۰)

(هیچ چیز) بهتر از نماز بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد، پس نماز بخوان و بینی شیطان را به خاک بمال.

نکته‌ها:

- خیلی چیزها وجود دارد که شیطان را بیچاره می‌کند ولی امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى بر نماز تاکید می‌کند چنان‌که در آیات قرآن کریم و گفتار معصومین عَلَيْهِمُ السَّلَامُ بر نماز تأکید فراوان شده است.
- بدیهی است هر چه بکوشیم که نماز را در وقت خود و با شرائط و حضور قلب بخوانیم در خوار کردن شیطان موفق‌تر خواهیم بود.

چهارده خورشید

مجموعه اینفوموشن چهارده خورشید با هدف ارائه اطلاعات صحیح و دقیق از زندگانی چهارده معصوم توسط شبکه رسانه ای صف تهیه و تولید شد. در قسمت چهاردهم از این مجموعه با عنوان « اینفوموشن آخرین آفتاب » زندگانی حضرت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف به رشته تحریر در آمده که شما رو به تماشای این قسمت دعوت می کنیم. برای مشاهده این مجموعه کد روبرو را اسکن و راروی آن کلیک کنید

رادیو مهدویت

مجله اینترنتی چشم به راه با همت روابط عمومی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف تهیه و تولید می گردد.

این مجله اینترنتی شامل بخش های متعدد از جمله، بریده ای از سخنرانی های مهدوی، آیات مهدوی، معرفی تازه های نشر مهدویت، شصت ثانیه با مهمترین اخبار مهدویت، دلگویه و... است و تا کنون ۱۰۶ قسمت از آن منتشر شده است.

این برنامه هر جمعه از طریق سایت بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) به نشانی mahdaviat.ir در بخش رسانه مهدوی و شبکه های اجتماعی مجموعه توزیع و پخش می شود.

علاقتمندان جهت همکاری و انتقال پیشنهادات خود می توانند به سامانه پیامکی ۱۰۰۰۰۰۱۲ پیام ارسال نمایند.

نظر به قرآن،

نظر به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشريف است!

بیانات آیت الله بهجت رحمته الله درباره امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشريف

«النظر الى المصحف عبادة؛ نگاه کردن به [آیات] قرآن عبادت است». مصحف (قرآن کریم) عدیل خود حضرت حجت سلام الله علیه است، نظر به آن (قرآن)، نظر به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشريف است.

بینید ما از چه چیزهای به این آسانی تغافل می کنیم و غفلت می کنیم.

[مثلاً بعضی افراد سوال می کنند:] شما به ما یاد بده یک ختم خیلی سنگینی که در آن این چیزها باشد! [در جواب باید گفت:] بابا!! این ختم ها چند جمله هست و نگاه کردن هست و این جور چیزها.

السَّامِعَاتُ وَالْمُعَلِّمَاتُ وَالْمُرْسِلَاتُ وَالْمُرَكَّبَاتُ
سَلَامًا بِرُتُوَائِي شَرِيكَ وَهَمْرَاهُ قُرْآن

جهت مشاهده کلیپ کد رو بروراسکن و یاروی آن کلیک نمایید

مستند یک درصد طلایی

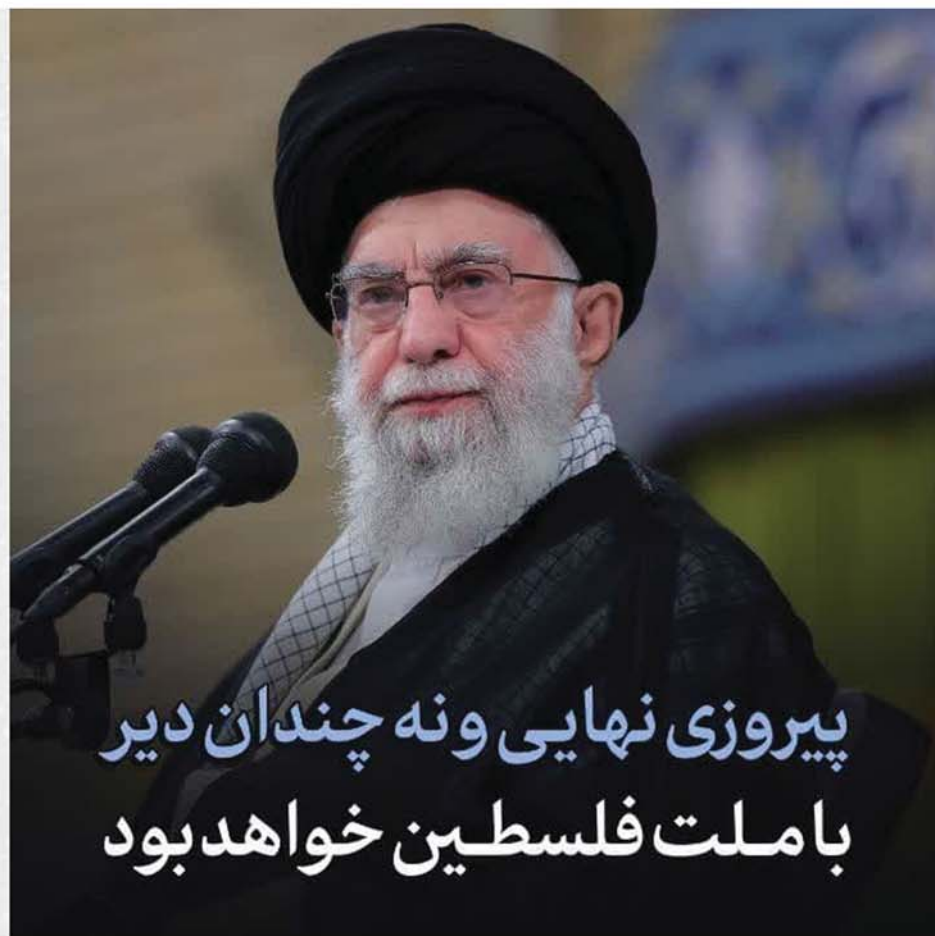
یک درصد طلایی _____ اگر مایلیم گره در کارمون نباشه حتما گره از کار دیگری باز کنیم. یک درصد طلایی، می تونه تاثیر بسیار مثبتی روی درآمدمون داشته باشه و همزمان، مشکلی از نیازمندی رو حل کنه. یک درصد طلایی، یک درصد از درآمد هستش که می تونیم به نیابت از امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشريف بابت کمک به نیازمندان به صورت بلاعوض اختصاص بدیم.

با این نیت هوشمندانه و این کار زیبا، طبق آموزه های قرآنی و معارف اهل بیت علیهم السلام، درآمدمون برکت می کنه. «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها». حتما این مستند رو ببینید.

زمان این مستند فقط ۱۷ دقیقه و ۲۰ ثانیه است. اما اثرات آن می تواند تا چند نسل شما باقی بماند.

جهت مشاهده کلیپ کد رو بروراسکن و یاروی آن کلیک نمایید

پیروزی نهایی ونه چندان دیر باملت فلسطین خواهد بود

حضرت آیت الله خامنه ای:

«دنیای اسلام این را فراموش نکند که در این قضیه ی مهم و تعیین کننده، آن کسی که در مقابل اسلام، در مقابل یک ملت مسلمان، در مقابل فلسطین مظلوم ایستاد، آمریکا بود، فرانسه بود، انگلیس بود؛ این را دنیای اسلام فراموش نکند، این را بفهمند؛ در معاملاتشان، در معادلاتشان، در تحلیل هایشان فراموش نکنند این را که چه کسی ایستاده است و دارد روی این مردم مظلوم و ملت مظلوم فشار می آورد؛ صرف رژیم صهیونیستی نیست.

البته ما شک نداریم که «إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ»؛ وعده ی الهی حق است. وَلَا يَسْتَخَفُّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ؛ اینهایی که به وعده ی الهی یقین ندارند، با منفی بافی های خودشان شما را باید متزلزل نکنند، سست نکنند. و ان شاء الله پیروزی نهایی ونه چندان دیر، با مردم فلسطین و فلسطین خواهد بود.»

۱۴۰۲/۰۸/۱۰

برای مشاهده نماهنگ کد بالا
را اسکن و راروی آن کلیک کنید

مجموعه نشست‌های گفتگو محور

امروزه

پاسخگویی به دغدغه‌های اجتماعی و مسائل روز
بارویکرد مهدویت

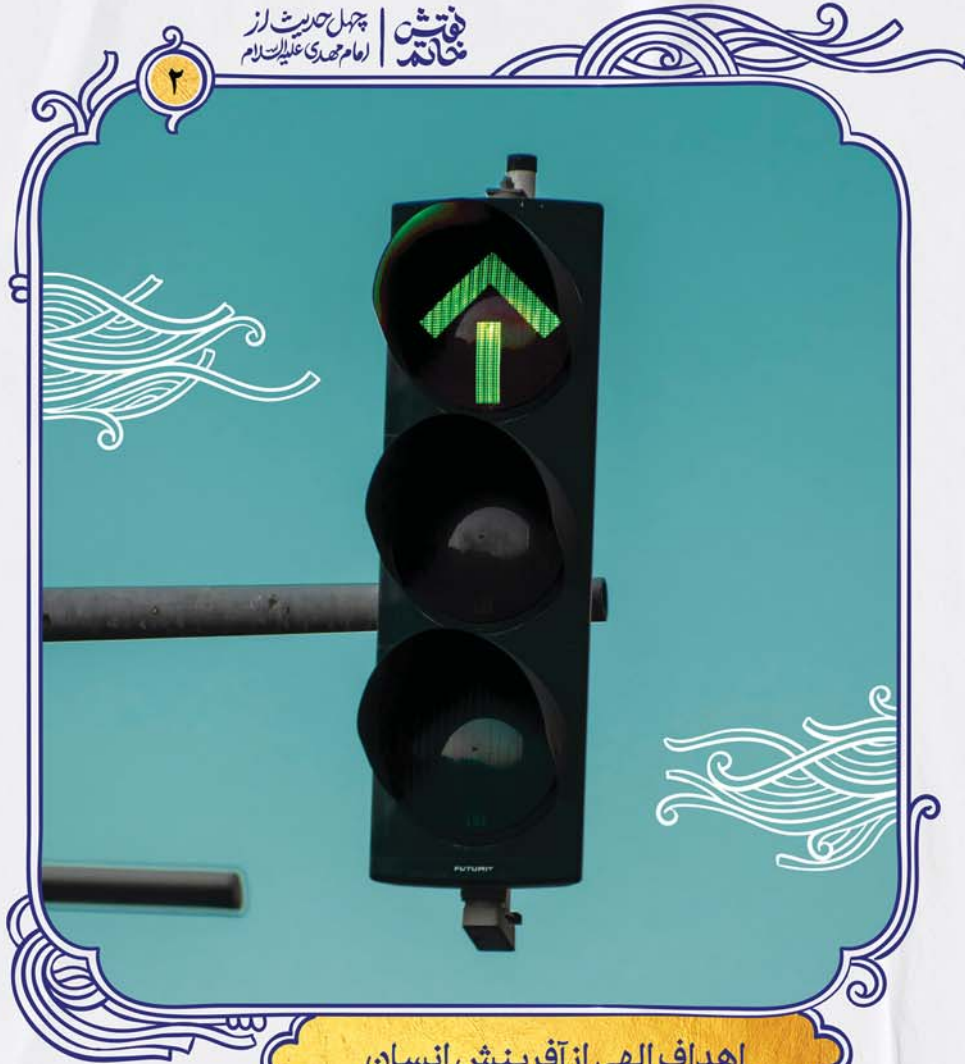
برای مشاهده این مجموعه کد بالا را اسکن و یا روی آن کلیک کنید.

مجموعه پوستر نقش خاتم | چهل حدیث از امام مهدی علیه السلام

چهل حدیث از
امام مهدی علیه السلام

نقش خاتم

۲

اهداف الهی از آفرینش انسان

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يَخْلُقِ الْخَلْقَ عَبَثًا وَلَا أَهْمَلَهُمْ سُدًى، بَلْ خَلَقَهُمْ بِقُدْرَتِهِ وَ
جَعَلَ لَهُمْ أَسْمَاعًا وَأَبْصَارًا وَقُلُوبًا وَأَلْبَابًا، ثُمَّ نَعَثَ إِلَيْهِمُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ، يَأْمُرُونَهُمْ بِطَاعَتِهِ، وَيَنْهَوْنَهُمْ عَنِ مَعْصِيَتِهِ، وَيُعَزِّفُونَهُمْ مَا جَهَلُوهُ
مِنْ أَمْرِ خَالِقِهِمْ وَدِينِهِمْ

خداوند بزرگ مخلوقات را بی‌هوده نیافریده و آنان را بوج و بی‌هوده رها نکرده، بلکه آنان را با قدرت خود آفرید و برای آنان چشم و گوش و قلب و عقل قرار داد و سپس پیامبرانی که بشارت دهنده و هشدار دهنده هستند به سوی آنان فرستاد که آنان را به اطاعت از او فرمان دهند و از نافرمانی او نهی کنند و چیزهایی را که در مورد پروردگارشان و دینشان نمی دانستند به آنان بشناسانند.

الغيبة للطوسي، ج ۱، ص ۲۸۷

به زودی در mahdaviat.ir | همراه با مسابقه و جوایز ارزنده

بنیاد فرہنگی حضرت محمدی ہو گو (۲۰۲۰)